

درختی خزان پذیر با ارتفاع ۱۰ تا ۱۵ متر و برگ بیضی دندانه دار با دندانه های کوتاه و متناوب، دارای گوشوارک کم دوام و زود افت هستند، گل نر ماده، گاهی پلی گام و کاسه دارای ۴ تا ۸ قطعه است، پرچم ها با کاسبرگ های متقابل، تعداد برچه های مادگی در اصل ۲ عدد و یکی از آنها معمولاً حذف شده است. تیره نارون دارای ۹ جنس با ۱۳۰ گونه است که همگی در مناطق آب و هوای معتدله انتشار دارند در بین این جنس ها جنس نارون با ۳۰ گونه و جنس داغداغان تقریباً با ۶۰ گونه دارای اهمیت خاصی در تیره نارون هستند. ازدیاد به صورت کشت بذر انجام می گیرد.

کاربرد: کاشت به عنوان تک درخت زینتی ویا کاشت در حاشیه و بلوارها

اسیدیته خاک	اسیدی، خنتی و کمی قلیایی (۷-۸، ۴)
بافت خاک	سازگار با انواع بافتها
رطوبت خاک	سازگار با خاک خشک و گهگاهی مرطوب
زه کشی	مقاوم به زه کشی ضعیف و خاک متراکم برای رشد مطلوب نیاز به زه کشی دارد.
مقاومت به شوری	زیاد متوسط تا کم
مقاومت به خشکی	زیاد تا متوسط
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	متوسط تا کم
مقاومت به سایه	کم
طول عمر	متوسط
نیاز آبی	متوسط تا زیاد
نیاز نوری	آفتابی_ سایه روشن
نیاز به حاصلخیزی	متوسط
حداقل عمق ریشه	متوسط
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	15- درجه
پراکنش جغرافیایی در ایران	کاشته شده در اطراف تهران، تبریز- ارومیه- سردشت- خوی
پراکنش جهانی	شمال و مرکز چین، کره، ژاپن
تکثیر	بذر- قلمه- پیوند

داغداغان: *Celtis australis* (Common Hackberry)

درخت خزان کننده با ارتفاع ۲۷-۱۵ متر، قطر تاج ۱۵-۱۲ متر، تاج گرد و گلدانی شکل گسترده، سرعت رشد متوسط و مقاوم به دامنه وسیع آب و هوایی و خاک (ترجیحا" آب و هوای مرطوب، معتدل و سرد) خاک گچی، شرایط صخره ای، باد، گرما، قارچ، ریشه بلوط و نواحی شهری، دارای مقاومت زیاد به آتش، مقاومت متوسط به هرس و بسیار مقاوم به سرما بوده، به عمق زیاد خاک نیاز داشته، دارای ریشه های عمیق و سازگار با خاک فقیر می باشد. به عنوان درخت خیابانی و سایه انداز کاربرد دارد. گل ها به صورت منفرد با دم گل طویل بوده که در بهار ظاهر می شود و زیبایی چندانی ندارد ولی میوه آن قرمز تا خرمایی، گرد و شفت مانند بوده و تا چندین ماه بر روی درخت باقی می ماند.

اسیدیته خاک	سازگار با دامنه باز اسیدیته (۵-۸)، مقاوم به PH بالا
بافت خاک	سازگار با انواع بافت ها
رطوبت خاک	سازگار با خاک مرطوب و خشک، مقاوم به شرایط غرقابی موقت
زه کشی	نیاز به زه کشی کم تا متوسط
مقاومت به شوری	کم تا متوسط
مقاومت به خشکی	زیاد
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	متوسط تا زیاد
مقاومت به سایه	کم تا متوسط
طول عمر	خیلی کوتاه تا متوسط
نیاز آبی	کم
نیاز نوری	آفتابی-سایه-نیمه سایه
نیاز به حاصلخیزی	متوسط (خاک حاصلخیز را ترجیح می دهد)
حداقل عمق ریشه	متوسط
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	۳۹- درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	ارومیه- ماکو
پراکنش جهانی	آمریکا (فلوریدا-کانزاس-کلرادو-یوتا)-آمریکای شرقی
تکثیر	کاشت بذر

خانواده Ulmaceae

اوچا: *Ulmus carpinifolia* (Smooth Leaf Elm)

درخت خزان کننده با ارتفاع ۲۷-۲۱ متر، قطر تاج تا ۲۰ متر، تاج گلدانی تا بیضی شکل، سرعت رشد متوسط، بسیار مقاوم به - درخت خزان کننده با ارتفاع ۲۷ متر، دارای مقاومت زیاد به آتش، حساس به ضایعات صنعتی و مرگ هلندی نارون بوده، آب و هوای معتدل و مرطوب را ترجیح می دهد و نیاز به خاک عمیق و غنی دارد. چوب آن در مصارف روستایی برای تیر و ستون خانه و تهیه قند به کار می رود.

اسیدی تا قلیایی	اسیدیته خاک
سازگار با انواع بافت ها،	بافت خاک
سازگار با خاک مرطوب	رطوبت خاک
نیاز به زه کشی ندارد	زه کشی
متوسط	مقاومت به شوری
زیاد	مقاومت به خشکی
زیاد	مقاومت به آلودگی هوا
زیاد	مقاومت به خاک آهکی
-	مقاومت به سایه
خیلی طولانی	طول عمر
متوسط تا زیاد (۶ تا ۹ میلی متر) در روز	نیاز آبی
آفتابی - نیمه سایه	نیاز نوری
متوسط	نیاز به حاصلخیزی
۲۹- درجه سانتی گراد	حداقل درجه حرارت قابل تحمل
گرگان، مازندران، گیلان، آذربایجان، اراک، چهارمحال بختیاری، یزد، خراسان، تهران	پراکنش جغرافیایی در ایران
اروپا، آناتولی، عراق، ایران، ترکمنستان، ، شمال افریقا، در بسیاری از نقاط جهان کاشته شده است.	پراکنش جهانی
بذر	تکثیر

Elaeagnaceae

Hippophaes rhamnoides ST.Lager سنجد

درختی خزان کننده با ارتفاع ۶-۴٫۵ متر، قطر تاج ۶-۴٫۵ متر، تاج گرد تا گسترده (در صورت انجام هرس بیضی شکل)، دارای سرعت رشد زیاد، مقاوم به دامنه وسیع خاک، خاک فقیر، گرما، باد، قارچ ریشه بلوط و پوسیدگی ریشه تگزاسی، مناسب برای جلوگیری از فرسایش خاک، دارای مقاومت زیاد به هرس و بسیار مقاوم به سرما بوده و به عنوان پرچین قابل استفاده است.

اسیدپتت خاک	سازگار با دامنه وسیع اسیدپتت (۹-۶)
بافت خاک	متوسط و سبک
رطوبت خاک	سازگار با خاک مرطوب و خشک
زه کشی	برای رشد مناسب نیاز به زه کشی دارد. خاک متراکم را نیز تحمل می کند.
مقاومت به شوری	زیاد
مقاومت به خشکی	زیاد
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	زیاد
مقاومت به سایه	کم
طول عمر	متوسط تا خیلی کوتاه
نیاز آبی	کم
نیاز نوری	آفتابی تا نیمه سایه
نیاز به حاصلخیزی	متوسط
حداقل عمق ریشه	کم
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	۴۲- درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	آذربایجان، کردستان، همدان، اصفهان، فارس، خوزستان، خراسان، سمنان، تهران، کرمان و یزد
پراکنش جهانی	جنوب اروپا، جنوب غربی آسیا
تکثیر	کاشت بذر سنجد در محل سرد در موسم خزان، کاشت قلمه هایی که دارای چوب سبز اند در اواخر بهار یا اوایل تابستان، قلمه نیمه رسیده در فصل تابستان و پیوند زدن در آخر زمستان امکان پذیر است.

سماق *Rhus Coriaria*:

خانواده *Anacardiaceae*

درختی خزان کننده با ارتفاع ۲٫۷-۴٫۵ متر، قطر تاج ۴٫۵-۲٫۷ متر، تاج انبوه، سرعت رشد متوسط، مقاوم به خاک فقیر، گرما و سرما و دارای مقاومت زیاد به آتش بوده، آب و هوای معتدل و نسبتاً مرطوب را ترجیح می دهد و به عنوان پرچین قابل استفاده می باشد.

اسیدی، خنثی و کمی قلیایی	اسیدیته خاک
سبک، متوسط	بافت خاک
سازگار با خاک مرطوب	رطوبت خاک
نیاز به زه کشی مناسب دارد، مقاومت کم به شرایط غیر هوازی	زه کشی
متوسط تا زیاد	مقاومت به شوری
متوسط تا زیاد	مقاومت به خشکی
-	مقاومت به آلودگی هوا
کم	مقاومت به خاک آهکی
کم	مقاومت به سایه
خیلی کوتاه	طول عمر
کم	نیاز آبی
آفتابی	نیاز نوری
کم	نیاز به حاصلخیزی
متوسط	حداقل عمق ریشه
۳۶- درجه سانتی گراد	حداقل درجه حرارت قابل تحمل
کاشته شده در تهران و کرج-سردشت-پیرانشهر-تبریز-ارومیه دره قاسملو	پراکنش جغرافیایی در ایران
آمریکا، فلوریدا، آریزونا، آمریکای شمالی و شرقی، بریتانیا و شرق واشنگتن	پراکنش جهانی
پاجوش، بذر، قلمه ساقه و ریزوم	تکثیر

Haftegy.ir

پسته *Pistacia atlantica*

خانواده *Anacardiaceae*

درخت پسته به سرمای شدید زمستان و گرمای زیاد تابستان هر دو مقاوم است. درخت پسته با هوا و زمین مرطوب سازگاری ندارد. رطوبت زیاد در زمین باعث تولید بیماری صمغ و پوسیدگی یقه درخت می‌شود که به تدریج درخت را ضعیف و بالاخره خشک می‌کند. درخت پسته به کم آبی و خشکی مقاومت زیاد نشان می‌دهد بطوری که درختان کهن را می‌توان بدون آبیاری بر مدت خیلی طولانی (شاید چند ده سال) زنده نگاه داشت. از تنه و چوب درخت پسته در صنایع چوب و نئوپان استفاده می‌شود. از شیر درخت پسته به دلیل چسب ناک بودن و غلظت آن در صنایع چسب سازی نیز استفاده می‌شود.

دارای ویتامین آ و بی و مقدار زیادی ویتامین سی می‌باشد. مفید برای افرادی است که کم خونی دارند. پسته برای تقویت دهانه معده و تقویت قلب و درمان عفونت های کبدی دل مفید است.

اسپیدیته خاک	کمی قلیایی، خنثی، ترجیحا " اسیدی
بافت خاک	سازگار با انواع بافتها کمی اسیدی تا قلیلی
رطوبت خاک	سازگار با خاک خشک و مرطوب
زه کشی	نیاز به زه کش مناسب
مقاومت به شوری	متوسط
مقاومت به خشکی	زیاد
طول عمر	متوسط
نیاز آبی	۱ یا ۲ بار آبیاری در ماه در فصل گرم
نیاز نوری	آفتابی-نیمه سایه
پراکنش جهانی	جنوب اروپا تا شمال آفریقا
تکثیر	بذر-پیوند-کشت بافت

فندق: *C.orientalis Mill.subsp.orientalis*

درخت یا درختچه ای است به ارتفاع ۴-۵-۸ متر، شاخه های جوان و دمبرگ هایش کرک دار هستند. ابعاد برگ ۳ در ۶ سانتی متر، تخم مرغی یا بیضی با قاعده گرد یا تقریباً قلبی شکل و حاشیه دندانه دار و سطح بالایی برگ تقریباً صاف و سطح زیرین، در روی رگبرگ اصلی کرکدار است. دمبرگ آن به طول ۵-۸ میلی متر طول دارد. گل آذین آن به طول ۳-۶ و گاهی ۸ سانتی متر و به عرض ۲-۳، ۵ سانتی متر است. میوه آن به طول ۱۴-۲۲ و به عرض ۷-۱۳ میلی متر است و بدون لب با نوکی فرورفته و دندانه دار با ۵-۸ رگبرگ است. دانه آن ۳-۶ میلی متر طول دارد.

درختان فندق به زمستان نسبتاً سرد و تابستان خنک نیاز دارند. برای رشد و تکامل میوه تابستان خنک و طولانی از تابستان گرم و طولانی مناسب تر است. درختان فندق برای رفع نیاز سرمایی باید مدت نسبتاً طولانی در معرض سرمای متوسط قرار گیرند. در مناطق مرطوب درختها نسبت به عوامل بیماری زا حساس هستند. درختان فندق مقاوم به سرما هستند. شاتون ها و گل های ماده فندق در مقایسه با گل های باز شده مقاومت بیشتری نسبت به سرما دارند. در صورتی که گل های ماده باز شده باشند، بین حداقل و حداکثر دمای هوا با تاریخ های گل دهی گل آذین نر و ماده رابطه مستقیمی وجود دارد. مقاومت اکثر گل های ماده در دی ماه بیشتر از گل های نر است. از کاشت فندق در مناطق پست که هوای سرد در آنجا باقی می ماند باید خودداری کرد و همینطور باد های خشک نیز نباید در آن منطقه وجود داشته باشد مناطقی که دارای بارندگی متوسطی بوده و توزیع بارندگی نیز در طول فصل مناسب است برای کاشت موفقیت آمیز فندق خیلی مناسب هستند.

اسیدپته خاک	خنثی تا کمی اسیدی با PH 6
بافت خاک	سازگار با انواع بافت های خنثی تا کمی اسیدی
رطوبت خاک	سازگار با خاک مرطوب
زه کشی	نیاز به زه کش مناسب دارد
مقاومت به شوری	مقاوم
مقاومت به خشکی	مقاوم
نیاز آبی	۱۰۰۰۰ متر مکعب
نیاز نوری	آفتاب کامل
نیاز به حاصلخیزی	نیاز به خاک حاصلخیز دارد
حداقل عمق ریشه	۴ تا ۵،۲ متر
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	تا ۴۰- درجه سانتی گراد را تحمل می کند
پراکنش جغرافیایی در ایران	انواع بومی فندق در ارتفاعات اشکورات (رودسر)، الموت قزوین، ارتفاعات دیلمان (سیاهکل)، ارومیه، مشهد، گرگان، آذربایجان شرقی (مرندواسکو)، کردستان (توابع مریوان) و در ارتفاعات فلات مرکزی بین قم و کاشان تا دیلمان
تکثیر	پاجوش-بذر-قلمه-پیوند-ریز ازدیادی

زالزالک: *Crataegus aronia*

این یک گیاه پرچینی و حصار مناسبی برای باغچه ها می باشد. گل‌های سفید، صورتی یا قرمز زالزالک، از اواسط تا اواخر بهار به صورت خوشه مانند ظاهر می شوند. در پاییز میوه های نارنجی رنگش زیبایی خاصی دارد. برگ‌های این گیاه در هر فصلی به رنگی درمی آیند که جلوه خاصی به آن می بخشند. زالزالک نسبت به هر نوع خاکی اعم از سنگین، آهکی و گچی سازگاری دارد، در هوای دودآلود خم به ابرو نمی آورد و برای زالزالک مهم نیست که در معرض آفتاب کامل قرار بگیرد و یا سایه آفتاب.

زالزالک در ایران از جمله در بلندی‌های بالای ۲۵۰۰ متر در استان کهگیلویه و بویراحمد، استان فارس و استان اصفهان به خصوص شهرستان نجف آباد می‌روید. این گیاه در استان آذربایجان شرقی و استان کردستان و شمال استان آذربایجان غربی هم به وفور یافت می شود.

زالزالک که یک گیاه ضد نارسائی قلبی و کاهش دهنده فشارخون است، دارای خاصیت ضد اضطراب نیز می باشد. این دارو در درمان اضطراب کاملاً موثر است.

زرشک *Berberis Vulgaris*

زرشک درختچه‌ای تیغدار به طول ۱ تا ۵ متر است. چوب آن به رنگ قرمز، قهوه‌ای یا زرد است. برگ‌های آن بیضی شکل با دندانه‌های اره‌ای و میوه اش قرمز رنگ بیضوی شکل و ترش مزه است.

زرشک بومی مناطق معتدل و نیمه استوایی اروپا، آسیا، آفریقا، آمریکای شمالی و آمریکای جنوبی است. کشور ایران بزرگترین تولیدکننده زرشک در دنیا است که در این میان استان خراسان و شهرستان قائنات با در اختیار داشتن نزدیک به ۹۷ درصد از اراضی زیرکشت این محصول، تولید ۹۵ درصد از زرشک دنیا را در اختیار دارد.

انواع زرشک دانه دار به عنوان درختچه‌ای میوه دهنده و خودرو در اکثر مناطق کوهستانی کشورمان به چشم می‌خورد و از آنجایی که از اجزا طبیعی اکوسیستم مناطق کوهستانی است حتی در شرایط سخت و نامساعد نیز میوه فراوانی تولید می‌کنند. نیاز آبی نیاز خالص آبیاری آن حدود ۹۹۰۰ متر مکعب در هکتار است که بسته به روش‌های آبیاری به کار گرفته شده نیز ناخالص آبیاری، بیشتر از این مقدار می‌باشد. نیاز کودی زرشک بی دانه طالب خاک‌های نسبتاً سبک لومی - شنی با زهکش خوب در مناطق کوهپایه‌ای است و در خاک‌های گچی و آهکی نیز بخوبی رشد می‌کند، همچنین نیازی به خاک‌های غنی ندارد.

خواص دارویی

ریشه، پوست و ساقه

سوس و ریشه زرشک حاوی مواد شیمیایی به نام آلکالوئید ایزوکوئینولین است. این ترکیبات دارای خواص آنتی بیوتیکی دارد. برخی از آن‌ها باعث پائین آوردن تب، کاهش تورم و فشار خون شده و به تنظیم ضربان قلب و انقباض عضلات قلب کمک می‌کنند. برای برطرف کردن سوزش ادرار مفید است.

برگ

اسهال‌های مزمن را درمان می‌کند. برگ زرشک دارای مقدار زیادی ویتامین ث می‌باشد. در موقع آنژین و گلودرد، دم کرده برگ زرشک را غرغره کنید. مصرف مقدار زیاد زرشک و یا ساقه و برگ آن برای زنان حامله مناسب نیست. میزان مصرف بالای این گیاه به مدت طولانی می‌تواند سبب ناراحتی معده و روده‌ها شود و جذب ویتامین B کافی در بدن را مشکل می‌کند. جویدن برگ زرشک، باعث محکم شدن لثه و دندان می‌شود. تکثیر انواع زرشک به وسیله بذر و قلمه پاجوش، خوابانیدن، پیوند و... انجام می‌شود. زالزالک نسبت به کم آبی مقاومت زیاد دارد و آبیاری دو ماه یکبار به آن آسیبی نخواهد رساند.

شقایق کوهی *Papaver alpinum*.

گیاهی چندساله از جنس *Papaver* در خانواده *Papaveraceae* بومی کوه های آلپ مرکزی و جنوبی در اتریش و سوئیس است. این گونه خود شامل چندین زیر گونه است که چهار گونه آن در اتریش یافت میشود.

این گیاه، قد کوتاهی دارد و دارای ساقه های کرکدار است و می تواند به ارتفاع ۵ تا ۲۰ سانتی متر برسد. گل ها بر روی چند ساقه ایستاده که از میان برگهای کم ارتفاع می رویند قرار دارند. این گیاه نیز همانند تمام گونه های خشخاش، لاتکس تولید میکند.

گلها هم نر و هم ماده هستند و به صورت شعاعی متقارن با قطر ۵ سانتی متر نسبتاً معطر و بدون شهد هستند ولی تولید گرده میکنند. دوره گل دهی آن ها از جولای تا اوت است.

گل های شقایق کوهی معمولاً زرد رنگ و یا سفید با قلب زرد میباشند و به صورت خود رو تنها در شمال کوه های آلپ که دارای سنگ آهک است می روید. ارتفاعات بالا از ۱۳۰۰ تا ۲۶۰۰ متر را ترجیح میدهند. این گیاه محافظت شده و نادر است.

شرایط نوری این گیاه آفتاب کامل است و حداقل می بایست در روز بیش از ۶ ساعت مداوم از نور خورشید مستقیم بهره گیرد.

خاک آن باید نسبتاً مرطوب و خیلی خوب زهکشی شده باشد. یعنی بافت خاک طوری باشد که رطوبت اضافی سریعاً تخلیه شود. خاک لوم با زهکشی خوب و $\text{PH: } 5.5\text{--}7.5$ برای این گیاه توصیه میشود. تکثیر شقایق کوهی از طریق بذر یا تقسیم ریشه یا قلمه ریشه صورت می گیرد. یک بار آبیاری در هفته آن هم به میزان متوسط و نه زیاد کفایت می کند.

بومادران: *Achillea millefolium*

بومادران از جمله گیاهان دارویی و زینتی متعلق به خانواده کاسنی (*Asteraceae*) می باشد و گونه های مختلف آن به صورت وحشی در مناطق مختلف ایران رویش دارند. این گونه ها به عنوان گیاهانی کم توقع می توانند در فضای سبز مناطق خشک مورد استفاده قرار گیرند.

تنش خشکی باعث کاهش سطح برگ و اجزا عملکرد در تمامی گونه ها شده و گیاهان مریم گلی و بومادران به علت حفظ شادابی در تنش شدید خشکی به عنوان مقاوم ترین گیاهان در بین گیاهان فوق شناسایی شدند و گیاهان اسفرزه ، همیشه بهار و بابونه نیز دوره رشد خود را کامل کرده ولی از گیاهان مریم گلی و بومادران نسبت به تنش خشکی حساس تر می باشند.

نحوه استفاده از گیاه:

شما می توانید این گیاه را مانند چای دم کنید و روزی چند فنجان از آن را بنوشید. این کار سبب تعریق بیشتر بدن و کاهش تب می شود. همچنین اگر این جوشانده را با اسانس نعناع به خوبی ترکیب کنید، محلول بسیار خوبی برای درمان سرماخوردگی است. یک فنجان از این جوشانده می تواند اشتها را نیز تحریک کند. هنگام خون دماغ شدن، می توانید یک برگ تازه از گیاه را داخل سوراخ بینی قرار دهید. برگ تازه این گیاه به سرعت خونریزی بینی را متوقف می کند. از پماد این گیاه به صورت مرهم روی زخم ها استفاده می شود.

موارد استفاده از روغن این گیاه نیز به این صورت است که چند قطره از روغن را روی قسمت مورد نظر بریزید و تا هنگامی که پوست احساس گرما کند آن را بمالید. این کار برای التیام درد مفاصل بسیار موثر است.

بخور (استنشاق بخار) این گیاه نیز برای درمان تب یونجه بسیار موثر است. برای این کار باید یک قاشق غذاخوری از گل تازه این گیاه را در آب جوش بریزید تا با آب بجوشد سپس بخار آن را استنشاق کنید.

گل های این گیاه سفید است و گاهی به رنگ صورتی ملایم نیز دیده می شود. گل این گیاه رایحه ای شبیه بوی مشک دارد و از اوایل فصل تابستان تا اواخر پاییز شکوفا می شود. بومادران به صورت خودرو در دشت ها و کنار جاده ها و نواحی کوهستانی اروپا و در مناطقی از شمال ایران و ارتفاعات البرز در کوه های کرمان بخصوص کوه هزار و کوه بیدخوان بردسیر می روید. تکثیر به وسیله بذر به دو روش مستقیم و غیر مستقیم صورت می پذیرد. نیاز آبی بومادران کم بوده که نشان دهنده امکان کشت این گیاه در مناطق دیم است.

گل ماهور. *Verbascum Thapsus L.*

ماهور یا خرگوشک گلی است خاص در منطقه آسیا و اروپا و مدیترانه. این گیاه دارای حدود ۳۵۰ گونه در جهان است، که حدود ۴۰ گونه آن در ایران است و تعدادی از این گونه ها بومی ایران هستند. پراکندگی این گیاه در غرب و شمال غربی ایران بیشتر است. استفاده از این گیاه از قدیم در طب سنتی برای معالجه سرماخوردگی، آنژین و برونشیت، و تسکین حالت های عصبی، اضطراب، اختلال های ضربان قلب و ناراحتی های معده و همچنین درد مفاصل و بهبود زخم ها و سوختگی رواج داشته است. برگ های این گیاه که مانند پر نرم و سبک است مرهم خوبی برای جلوگیری از خونریزی زخم هاست. ریشه های محکم و برگ های این گیاه باید در تابستان برداشت شوند. این گیاه به طور کلی گیاهی معطر است. تکثیر به وسیله قلمه و بذر صورت می پذیرد.

سیر کوهی *Allium ursinum L.*

سیر کوهی، گیاه دارویی است که به طور طبیعی کاشته می شود. این گیاه به پیازچه شباهت زیادی دارد، دارای برگ های صاف و گل های سفید ستاره شکل است. سیر کوهی را می توان به طور خام در سالاد و به صورت پخته در غذاهای متنوع استفاده کرد. سیر کوهی به کم آبی بسیار مقاوم است.

خواص سیر کوهی:

مصرف این گیاه همراه ورزش و رعایت رژیم غذایی سالم، ناراحتی مربوط به فشار خون را رفع می کند.

سیر کوهی آسم، برونشیت و آمفیزم (بیماری مزمن ریه که کیسه های هوایی بیش از اندازه گشاد می شود و خاصیت ارتجاعی آن از بین می رود) را درمان می کند.

آب این گیاه به کاهش وزن کمک می کند و استفاده موضعی آن روی مفاصل های روماتیسمی و آرتیتری مفید است.

سیر کوهی که خاصیت ضد ویروسی دارد، برای دفع سنگ کلیه نیز موثر است.

والک کوهی نوعی سبزی وحشی و خودرو است که در رشته کوه البرز و فقط در فصل بهار می روید. سرشار از کلسیم و انواع ویتامین های نافع بدن است. این گیاه یکی از گونه های سیر و به

اصطلاح نوعی سیر کوهی است. روش ازدیاد آن به وسیله بذر می باشد. بوی آن شبیه پیاز است.

زنبق گل درشت وحشی *Iris lycotis*

زنبق گل درشت یکی از گونه‌های تیره زنبق است. ارتفاع گیاه ۲۰ سانتیمتر است. در سلسله جبال زاگرس گاه به دسته‌های پرپشتی از این گیاه برخورد می‌کنیم که بطور غیر قابل تصویری دارای گل‌های درشت نسبت به اندازه خود گیاه هستند. بطوریکه عرض قطعات آن ممکن است به ۱۰ سانتیمتر رسیده و روی همین اصل نسبت به حجم گیاه نامتناسب است با وجود این هیچکس نمی‌تواند از تماشای آن صرفنظر کند. در مناطق استپی و در ارتفاع ۱۵۰۰ تا ۳۰۰۰ متری از شمال غربی آذربایجان تا غرب اصفهان می‌روید. فصل گلدهی فروردین تا اردیبهشت ماه است. برای ازدیاد این گیاه از روش کشت بذر استفاده می‌شود و به آبیاری متوسط نیاز دارد.

میخک *Caryophyllium aromaticum*

ازدیاد: قلمه علفی (انتهای شاخه) در بهار به طول ۵-۸ سانتیمتر تقسیم بوته در پاییز پس از پایان گلدهی ، بذر در گونه های ۱ ساله درخت میخک بومی جزایر اندوزی و اقیانوسیه است و به علت زیبایی خاصی که دارد امروزه در بستر نقاط دنیا به عنوان درخت زینتی پرورش داده می شود. میخک درختی است کوچک و مخروطی شکل که برگهای آنها هیچ وقت زرد نمی شود و در تمام طول سال سبز است. مقاومت مناسبی به کم آبی دارد و کم آبی را تا ۱۵ روز می تواند تحمل کند.

مضرات میخک:

همانطور که گفته شد میخک بسیار گرم است، بنابراین برای گرم مزاجان مناسب نیست و ممکن است باعث ناراحتی کلیه و روده ها شود. این گونه افراد باید میخک را با صمغ عربی مخلوط کرده و بخورند. تکثیر به وسیله قلمه انجام می گیرد.

بلوط بومی نیمکره شمالی است که شامل گونه‌های برگ ریز و همیشه سبز می‌باشد که بومی کشورهای ایران، شمال عراق، ارمنستان، شرق ترکیه و سوریه است.

این گونه از بلوط در ایران از شمال غربی تا جنوب شرقی سلسه جبال زاگرس و در تمام جهات و ارتفاعات و روی انواع خاک‌ها گسترش دارد (خاک آهکی را بیشتر می‌پسندد) که نشانه‌ای از انعطاف‌پذیری بیشتر آن نسبت به دیگر گونه‌های بلوط در ایران است.

درختی بزرگ با ارتفاع متوسط حدود ۸ متر، با برگ‌هایی یکنواخت و تخم مرغی با حاشیه دندانه‌ای شکل است که از دره سیلوانا در آذربایجان غربی تا ارتفاعات جنوبی روستاهای دادانجان و چنار سوخته شهرستان فیروزآباد فارس گسترش دارد.

برگ‌های دوک مانند آن در هر طرف ۳ تا ۷ لوب دارند و گل‌های شاتوتی در کنار آنها ظاهر می‌شوند. در فصل پاییز گل‌های بارور درخت ماده، میوه‌های بلوط به رنگ قهوه‌ای مایل به سبز را تولید می‌کنند.

بلوطها درختانی هستند دارای شکل توپر، حجیم و گسترده با تاجی گنبدی شکل و برگ‌های موج‌دار در لبه و همچنین میوه‌هایی ایجاد می‌کنند که درون یک محفظه فنجان مانند قرار دارند. بلوط یک بخش اساسی از نواحی روستایی ما در غرب کشور است که به صورت درخت و درختچه وجود دارد. برگ‌های کنگره‌دار بلوط ممکن است بیضی شکل یا کشیده و باریک باشند و یا در پاییز به ارغوانی روشن بگرainند. این درختان دارای تنه‌ای بزرگ و برگ‌هایی که برای تصفیه هوا و سایه افکنی ارزش بسیاری دارند و البته مناسب برای خاک‌های کم عمق نیستند.

چوب این درخت از مرغوبترین چوب‌هاست و ذغال آن نیز مرغوب است. این موضوع یکی از دلایل بریدن بی رویه‌ی این درختان می‌باشد که این جنگل‌ها را تهدید می‌کند.

بلوط درخت بومی در مناطق معتدله است. ارتفاع این درخت در بعضی نواحی تا ۵۰ متر و قطر تنه آن به ۳ متر نیز می‌رسد. برگ‌های درخت بلوط پنجه ای و مانند انگشتان دست می‌باشد. میوه درخت بلوط که به نام بلوط معروف است مانند فندق بوده و در پیاله ای جای می‌گیرد.

ترکیبات شیمیایی بلوط:

در پوست و برگ درختان بلوط دارویی وجود دارد که نامش تانن است که از نظر شیمیایی مشابهت نزدیک با یکدیگر دارند. پوست شاخه‌های جوان گونه دارویی مذکور دارای ۱۵ تا ۲۰ درصد و در شاخه‌های مسن ۵ تا ۱۰ درصد از نوعی تانن فیزیولوژیکی یعنی اسید کوئرسی تانیک محلول در آب و قندی به نام کوئر سیت، ۱/۶ درصد اسید گالیک، اسید مالیک و یک ماده تلخ به نام کوئرسین، فلوروگلوکوسین، موسیلاژ و مواد پکتیکی، مواد رزینی و اکسالات کلسیم و نوعی ماده رنگی قرمز به نام قرمز بلوط و به مقدار کم کولا کاتسین است. میوه بلوط دارای ۵ درصد ماده روغنی، ۶/۶۵ درصد پروتئین، ۷ درصد از قندهای مختلف، ۴۴/۳ درصد آمیدون ۳/۲ درصد پنتوزان وجود دارد.

از قسمت‌های مختلف درختان بلوط استفاده‌های درمانی به عمل می‌آید که به شرح زیر می‌باشد: تانن این ماده مهم گیاهی در اعضای درختان بلوط فراهم می‌شود و خواص مختلفی دارد مانند رسوب دادن آلومین به وجود آوردن پوشش محافظ برای بافت‌ها و جلوگیری از عفونی شدن، تاثیر داشتن فرآورده‌های تانن در درمان سل و همچنین فراهم آوردن موجبات التیام زخم‌ها به علاوه مانند سدی از پیشرفت میکروب‌ها جلوگیری می‌نماید. به کار بردن آنها از ترشح زیاد مخاطها ممانعت به عمل می‌آورد. پکتین نیز از دیگر موادی است که مانند تانن عمل انقباض را به وجود می‌آورد و در گیاهان فراوان یافت می‌شود، پکتین هموگلوکزیدی است که تحت اثر فرمانی به نام پکتاز به صورت اسید پکتیک تغییر شکل می‌دهد این ماده خاصیت بند آورنده خون با اثر قاطع است و دلیلش این است که با مصرف آن انعقاد خون بالا می‌رود. اعضای مختلف درختان بلوط به علت داشتن تانن اثر قابض، بند آورنده خون و تقویت کننده عمل بعضی از اعضای بدن را دارند. برگ درخت بلوط اثر محرک و قابض ولی به نحو ضعیفی را دارد، که به صورت جوشانده‌های غلیظ یا به صورت غرغره در معالجه ورم لوزتین و حنجره مورد استفاده قرار می‌گیرد.

جوشانده پوست بلوط به صورت حمام‌های موضعی، لوسیون، غرغره و شستشو به صورت‌های مختلف جهت درمان بیماری‌ها توصیه شده است. از جوشانده مذکور به صورت حمام‌های موضعی در مواردی مانند: اولسره‌های سرطانی، التهاب غدد به علت انسداد مجاری آنها، خون‌مردگی، سودا، بیماری‌های پوستی مزمن دیگر مانند اگزما و واریس استفاده می‌توان کرد.

در موارد خون آمدن از بینی می‌توان به این طریق عمل کرد؛ ابتدا ۱۵ گرم پوست درخت بلوط و ۲ گرم زاج را در یک و نیم لیتر آب وارد کرد و سپس بر اثر جوشاندن حجم، آن را به یک لیتر تقلیل داد و با پنبه آغشته به جوشانده مذکور، حفرات بینی را شستشو داد، با این عمل خون به سهولت بند می‌آید. برای تهیه لوسیون‌ها جهت استعمال خارجی معمولاً از جوشانده ۱۰۰ گرم پوست درخت بلوط در یک لیتر استفاده می‌شود. از مخلوط آرد میوه درخت بلوط با آرد گندم در بعضی نواحی نان تهیه می‌گردد.

بلوط از نظر طب قدیم ایران گرم و خشک است .

شاه بلوط :

میوه‌ی شاه بلوط سرشار از فیبر و منیزیم است.

در واقع در هر ۱۰۰ گرم از این میوه ۶ گرم فیبر وجود دارد و به خوبی از عهده‌ی سیر کردن شما بر می‌آید. علاوه بر این فیبرهای موجود در آن به دفع راحت کمک می‌کند و برای همین احساس سنگینی و مشکلات گوارشی را برطرف می‌کند.

بهترین روش، آب پز یا بخارپز کردن این میوه است. با این شیوه از دریافت چربی نیز خبری نیست.

در واقع ۱۰۰ گرم از این میوه ۱۵ درصد نیاز روزانه‌ی ما به منیزیم را تأمین می‌کند. منیزیم در بدن ما دست به کارهای شگفت‌انگیزی می‌زند: باعث تسکین عضلات می‌شود و در انتقال تکانه‌های عصبی به طرف مغز، عصب‌ها و نخاع شرکت دارد.

بهتر است میوه را تازه به تازه میل کنید. با وجود این که این میوه مفید است اما روزانه نباید بیشتر از ۲۰۰ گرم مصرف شود

میوه‌ی شاه بلوط ؛ فاقد گلوتن

میوه‌ی شاه بلوط برای کاهش میزان کلسترول

میوه‌ی شاه بلوط فاقد کلسترول غذایی است و این یک نقطه‌ی قوت محسوب می‌شود.

میوه‌ی شاه بلوط ؛ منبع ویتامین B

میوه‌ی شاه بلوط منبع ویتامین‌های گروه می‌باشد. یعنی این که سرشار از ویتامین B1، B6، B9 و غیره است. باید بدانید ویتامین B1 به بهبود عملکرد سیستم عصبی کمک می‌کند. ویتامین B6 نمی‌گذارد دچار کم خونی شوید و سیستم ایمنی و سیستم عصبی بدنتان را محافظت می‌کند.

در نهایت این که ویتامین B9 ضد عفونی کننده است و از کم خونی جلوگیری می‌کند. این میوه برای خانم‌های باردار به خصوص در سه ماهه‌ی اول بارداری

فوق‌العاده است به خاطر این که از خطر نقص عضو مادرزادی جنین پیشگیری می‌کند. میوه‌ی شاه بلوط: ایده آل برای ورزشکاران

توت آمریکایی

درخت خزان کننده با ارتفاع ۱۸ متر، قطر تاج ۶-۸ متر، دارای سرعت رشد زیاد، تاج گسترده، مقاوم به قارچ ریشه بلوط، خاک فقیر، آزن، مورخانه، باد، نوسانات حرارتی و دارای مقاومت متوسط به هرس بوده که آب و هوای معتدل و مرطوب را ترجیح می دهد.

اسیدپتته خاک	سازگار با دامنه وسیع اسیدپتته
بافت خاک	متوسط، سبک، سنگین
رطوبت خاک	سازگار با خاک مرطوب، مقاوم به خاک اشباع و غرقاب
زه کشی	برای رشد مطلوب نیاز به زه کشی مناسب دارد. مقاوم به زه کشی ضعیف و خاک متراکم
مقاومت به شوری	متوسط تا زیاد
مقاومت به خشکی	زیاد
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	زیاد
مقاومت به سایه	کم
طول عمر	متوسط
نیاز آبی	کم تا متوسط
نیاز نوری	آفتاب کامل
نیاز به حاصلخیزی	کم
حداقل عمق ریشه	متوسط
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	۲۳- درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	نوشهر- کرج- مازندران- تهران
پراکنش جهانی	جنوب غربی آسیا و آسیای میانی
تکثیر	بذر- قلمه شاخه و ریشه

بید مشک (*Salix aegyptica*(Egyptian willow))

درخت خزان کننده با ارتفاع ۴ متر، قطر تاج ۵ متر، تاج گرد گسترده، بسیار مقاوم به سرما و دارای مقاومت کم به گنج بوده و بومی آسیا می باشد.

اسیدپته خاک	ترجیحا" خاک اسیدی و خنثی
بافت خاک	سازگار با انواع بافت ها
رطوبت خاک	سازگار با خاک مرطوب و غرقابی
زه کشی	مقاوم به زه کشی ضعیف
مقاومت به خشکی	کم
مقاومت به سایه	زیاد
نیاز آبی	زیاد
نیاز نوری	آفتاب کامل
پراکنش جغرافیایی در ایران	گرگان-مازندران-آذربایجان-گیلان-اصفهان-کرمان-تهران-یزد-اراک
پراکنش جهانی	ایران-افغانستان-پاکستان-ترکیه و ارمنستان
تکثیر	قلمه

عرعر *Ailanthus altissima*

درختی خزان کننده با ارتفاع ۱۸-۲۵ متر، قطر تاج ۱۵-۱۰ متر، دارای سرعت رشد زیاد، دارای پاجوش زیاد، مقاوم به گچ و مقاوم به گرما بوده، به عنوان درخت سایه انداز و تک درخت کاربرد دارد، دارای مقاومت کم به هرس و بسیار مقاوم به سرما می باشد.

اسیدی-خنثی-قلیایی	اسیدیته خاک
سازگار با انواع بافت های خاک	بافت خاک
سازگار با خاک مرطوب و خشک	رطوبت خاک
نیاز به زه کشی ندارد	زه کشی
زیاد	مقاومت به شوری
زیاد	مقاومت به خشکی
زیاد	مقاومت به آلودگی هوا
زیاد	مقاومت به خاک آهکی
کم	مقاومت به سایه
خیلی کوتاه	طول عمر
کم	نیاز آبی
آفتاب کامل	نیاز نوری
کم	نیاز به حاصلخیزی
متوسط	حداقل عمق ریشه
۲۵-درجه سانتی گراد	حداقل درجه حرارت قابل تحمل
در اغلب نقاط معتدله و معتدله سرد ایران کاشته می شود	پراکنش جغرافیایی در ایران
چین	پراکنش جهانی
قلمه ریشه یا دانه	تکثیر

درخت ابریشم (*Albizia julibrissin*) (Silk Tree)

خانواده Mimosaceae

درختی خزان کننده با ارتفاع ۴،۵-۷،۵ متر، قطر تاج ۱۰،۵-۴ متر، تاج گرد تا گلدانی شکل، دارای سرعت رشد زیاد بوده که به عنوان درخت سایه انداز کاربرد دارد، دارای مقاومت کم به هرس و نیاز به هرس سبک، مقاوم به سرما و حساس به گچ می باشد. گل ها پرماند بوده و زمان ظهور آن در تابستان است، رنگ آن صورتی سفید و قرمز می باشد.

اسیدپتیه خاک	سازگار با دامنه وسیع اسیدپتیه ۳،۷-۸،۴
بافت خاک	ترجیحا " بافت متوسط و سبک اما خاک سنگین را هم تحمل می کند
رطوبت خاک	سازگار با خاک مرطوب و خشک
زه کشی	نیاز به زه کشی مناسب دارد و به تراکم خاک حساس است
مقاومت به شوری	متوسط
مقاومت به خشکی	متوسط تا زیاد
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	زیاد
مقاومت به سایه	کم
طول عمر	خیلی کوتاه
نیاز آبی	متوسط
نیاز نوری	آفتاب کامل-نیمه سایه
نیاز به حاصلخیزی	کم
حداقل عمق ریشه	متوسط
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	۵-درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	گرگان-مازندران-گیلان
پراکنش جهانی	شمال ایران-استرالیا-بلغارستان-یوگوسلاوی
تکثیر	بذر

کاتالپا (*Catalpa bignonioides* Common Catalpa)

درخت خزان کننده، گلدار با ارتفاع ۹-۱۵ متر، قطر تاج ۶-۱۵ متر، کوتاه دارای ساقه کلفت و تاج نامنظم گسترده، سرعت رشد زیاد، نیاز به خاک عمیق، مقاوم به قارچ ریشه بلوط، خاک فقیر و بسیار مقاوم به سرما بوده، در اسیدیت بالا دچار کلروز شده، دارای مقاومت کم به ضایعات صنعتی و هرس و سازگار با انواع شرایط آب و هوایی می باشد. به عنوان درخت سایه انداز کاربرد داشته و دارای گل‌های سفید رنگ درشت به صورت مجتمع با خالهای صورتی و زرد می باشد که در اواخر بهار در انتهای شاخه ها ظاهر می شود.

اسیدیت خاک	سازگار با دامنه وسیع اسیدیت ۵،۵-۷،۵، سازگار با اسیدیت قلیایی
بافت خاک	خاک متوسط را ترجیح می دهد
رطوبت خاک	سازگار با خاک خشک و مرطوب، مقاوم به خاک غرقاب
زه کشی	نیاز به زه کشی متوسط، مقاوم به زه کشی ضعیف
مقاومت به شوری	متوسط
مقاومت به خشکی	متوسط
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	متوسط
مقاومت به سایه	متوسط
طول عمر	متوسط
نیاز آبی	متوسط
نیاز نوری	سایه-نیمه سایه-آفتاب کامل
نیاز به حاصلخیزی	متوسط
حداقل عمق ریشه	متوسط
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	۲۸- درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	نواحی معتدله ایران
پراکنش جهانی	آمریکای شمالی
تکثیر	کاشت بذر-قلمه

زبان گنجشک (*Fraxinus velutina*) (Velvet Ash)

خانواده Oleaceae

درختی خزان کننده با ارتفاع ۹-۱۵ متر، قطر تاج ۱۸،۲-۱۳،۷، تاج گرد شکل تا گسترده، سرعت رشد متوسط تا زیاد، مقاوم به سرما و دامنه وسیع خاک، بسیار مقاوم به سرما و دارای مقاومت متوسط به هرس بوده که آب و هوای سرد، معتدل و مرطوب را ترجیح می دهد و به عنوان درخت سایه انداز قابل استفاده است.

اسیدیته خاک	اسیدی-قلیایی ۷،۵-۸،۵
بافت خاک	سازگار با انواع بافت ها به خصوص خاک سنگین
رطوبت خاک	سازگار با خاک مرطوب و گهگاهی غرقابی
زه کشی	برای زشد مطلوب نیاز به زه کشی مناسب دارد. مقاوم به خاک متراکم و زه کشی ضعیف
مقاومت به شوری	متوسط
مقاومت به خشکی	زیاد
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	
مقاومت به سایه	کم
طول عمر	خیلی کوتاه
نیاز آبی	متوسط (۶ میلی متر در روز)
نیاز نوری	آفتاب کامل
نیاز به حاصلخیزی	کم
حداقل عمق ریشه	متوسط
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	-۲۵ درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	کاشته شده در باغ گیاه شناسی ملی ایران
پراکنش جهانی	شمال مکزیک - جنوب غرب آمریکا
تکثیر	بذر

ژینکو (Maiden Hair Tree) *Ginkgo biloba*

درختی خزان کننده با ارتفاع ۱۵-۲۴ متر و در شرایط مناسب تا ۳۰ متر، قطر تاج ۱۸-۱۵ متر، شکل درخت قائم با تاج پرد و هرمی شکل، سرعت رشد کند، دارای میوه های سمی، مقاوم به گرما و قارچ ریشه بلوط و نواحی شهری، بسیار مقاوم به سرما، حساس به باد و دارای مقاومت کم به هرس بوده که به عمق زیاد خاک نیاز داشته به عنوان درخت خیابانی و سایه انداز قابل استفاده می باشد.

اسیدیته خاک	اسیدی- کمی قلیایی
بافت خاک	ترجیحا " متوسط و سبک، مقاوم به خاک سنگین
رطوبت خاک	سازگار با خاک خشک، مرطوب و گهگاهی غرقابی
زه کشی	برای رشد مطلوب نیاز به زه کشی مناسب دارد، مقاوم به خاک متراکم و زه کشی ضعیف
مقاومت به شوری	متوسط تا زیاد
مقاومت به خشکی	کم تا زیاد
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	کم تا زیاد
مقاومت به سایه	کم
طول عمر	خیلی طولانی
نیاز آبی	متوسط
نیاز نوری	آفتاب کامل و نیمه سایه
نیاز به حاصلخیزی	متوسط
حداقل عمق ریشه	متوسط تا زیاد
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	۳۰- درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	تهران- مناطق شمالی ایران
پراکنش جهانی	چین- ژاپن- آمریکا
تکثیر	بذر- پیوند- قلمه

لیلکی (*Gleditschia caspica*) (Caspian Honey Locust)

خانواده *Caesalpinaceae*

درخت خزان کننده با ارتفاع ۱۲ متر، قطر تاج ۱۰ متر، تاج بیضی تا گسترده، سرعت رشد متوسط، دارای دانه های خوراکی و شکوفه های زرد رنگ، مقاوم به گرما، باد و قارچ عسلی و بسیار مقاوم به سرما بوده که در محل های باریک و محل عبور عابر پیاده مناسب نیست. این درخت نیتروژن را تثبیت می کند. به پایداری خاک در شیب های ۲۵-۴۰ درصد کمک می کند.

اسیدپته خاک	سازگار با دامنه وسیع اسیدپته ترجیحا " ۶-۷,۸"
بافت خاک	سازگار با انواع بافت ها، ترجیحا " متوسط"
رطوبت خاک	سازگار با خاک خشک و ترجیحا " مرطوب"
زه کشی	نیاز به زه کشی مناسب
مقاومت به شوری	-
مقاومت به خشکی	زیاد
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	-
مقاومت به سایه	بسیار کم
طول عمر	-
نیاز آبی	متوسط و منظم
نیاز نوری	آفتاب کامل-نیمه سایه
نیاز به حاصلخیزی	زیاد
حداقل عمق ریشه	-
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	۲۳- درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	ساحل دریای خزر از گیلان تا گرگان
پراکنش جهانی	ایران- ترکمنستان
تکثیر	ریشه جوش-بذر

سرو کوهی (*Juniperus communis* (Common Juniper))

خانواده Cupressaceae

درخت همیشه سبز با ارتفاع ۶-۰/۵ متر، قطر تاج ۳۶-۲،۴ و در شرایط مناسب ۶ متر، تاج ستونی شکل باریک، سرعت رشد کم، مقاوم به باد، گرما یخبندان و خشکی، خاک فقیر و سنگین بافت، مناسب شیب های صخره ای و مناطق سنگلاخی، مناسب برای جلوگیری از فرسایش خاک، مناسب پرچین، دارای مقاومت متوسط به هرس و بسیار مقاوم به سرما بوده که آب و هوای معتدله مرطوب را ترجیح می دهد.

اسیدپته خاک	سازگار با دامنه وسیع اسیدپته (۵،۵-۸)
بافت خاک	سازگار با انواع بافت ها
رطوبت خاک	با خاک مرطوب سازگار نیست
زه کشی	نیاز به زه کشی مناسب دارد
مقاومت به شوری	متوسط تا زیاد
مقاومت به خشکی	زیاد
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	زیاد
مقاومت به سایه	کم
طول عمر	نسبتاً " طولانی
نیاز آبی	کم
نیاز نوری	آفتاب کامل
نیاز به حاصلخیزی	کم
حداقل عمق ریشه	کم
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	۴۰- درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	آذربایجان - شمال ایران - گرگان - مازندران - گیلان
پراکنش جهانی	ایران - اروپا - ایتالیا - ترکیه
تکثیر	بذر

باران طلائی (*Koelreuteria paniculata*) (Golden Raine Tree)

درخت خزان کننده با ارتفاع ۹-۱۲ متر، قطر تاج ۹-۱۲ متر، سرعت رشد کم تا متوسط، مقاوم به دامنه وسیع خاک، شرایط سخت شهری، گرما، باد و شکستن شاخه ها و بسیار مقاوم به سرما بوده که نسبت به ضایعات صنعتی مقاوم نمی باشد، برای رشد مناسب به خاک عمیق نیاز داشته در مناطق دارای تابستان گرم بهتر گل دهی می کند. برگ ها در ابتدا صورتی یا قرمز رنگ است سپس سبز رنگ شده و در پاییز به صورت زرد رنگ در می آید.

اسیدیته خاک	سازگار با دامنه وسیع اسیدیته (۲،۸-۵،۴). مقاوم به PH قلیایی
بافت خاک	ترجیحا " خاک متوسط و سبک، سازگار با خاک سنگین
رطوبت خاک	سازگار با خاک مرطوب و خشک، مقاوم به شرایط غرقابی
زه کشی	برای رشد مطلوب نیاز به زه کشی مناسب دارد. به خاک متراکم مقاوم نمی باشد.
مقاومت به شوری	متوسط
مقاومت به خشکی	زیاد
مقاومت به آلودگی هوا	زیاد
مقاومت به خاک آهکی	متوسط
مقاومت به سایه	کم
طول عمر	متوسط
نیاز آبی	کم، درخت جوان نیاز به آبیاری منظم دارد
نیاز نوری	آفتاب کامل
نیاز به حاصلخیزی	کم، رشد مناسب در خاک حاصلخیز
حداقل عمق ریشه	کم
حداقل درجه حرارت قابل تحمل	۲۷- درجه سانتی گراد
پراکنش جغرافیایی در ایران	تهران- کرج- نوشهر
پراکنش جهانی	چین- کره- ژاپن- شرق آسیا
تکثیر	کاشت بذر در بهار، قلمه و ساقه

گل مغربی *Oenothera biennis*

گیاهی است دو ساله به ارتفاع حداکثر تا ۱/۵ متر که برگ‌هایی بزرگ، ساده، دنداندار و با کناره موج دار دارد. اندام هوایی این گیاه پوشیده از تار است. گل‌ها درشت، قیف‌مانند و به رنگ زرد روشن هستند که چهار کاسبرگ دارند.

یکی از ویژگی‌های این گیاه آن است که هر گل چهار پرچم کوتاه و چهار پرچم بلند دارد و دیگر این که کاسبرگ‌های گل به گلبرگ‌ها نچسبیده‌اند و به سمت پایین خمیدگی دارند. همچنین ریشه‌ی این گیاه، گوشتدار و به رنگ قرمز می‌باشد.

گل مغربی احتمالاً از آمریکای شمالی به دیگر نقاط دنیا راه یافته است و چون گل‌ها هنگام غروب شکفته می‌شوند، به گل مغربی معروف شده است. قسمت مورد استفاده‌ی گیاه اکثراً ریشه و دانه‌ی آن است. دانه‌ها حدود ۲۰ درصد روغن دارند که به روغن گل مغربی مشهورند. این گیاه در ایران نمی‌روید، ولی محصولات روغن آن در فرآورده‌های مهمی استفاده می‌شود. نیاز آبی گل مغربی کم می‌باشد.

ترکیبات مهم:

دانه‌های گل مغربی حاوی ۱۴ درصد روغن ثابت به نام "اوی نینگ پرایم روزاویل" یا OEP است. این روغن ۵۰ تا ۷۰ درصد سیس‌لینولئیک اسید و ۷ تا ۱۰ درصد سیس‌گامالینولئیک اسید (GLA) در خود دارد. گل مغربی در شرایط سنی و آب و هوایی مختلف دارای مقادیر مختلفی از GLA است. همچنین در این گیاه ترکیب سیس ۶ و ۹ و ۱۲ اکتاتری‌انولیک اسید وجود دارد.

ترکیبات دیگر این گیاه شامل مقادیر کمی اولئیک، پالمیتیک و استئاریک اسید، استروئیدها، کامپسترول و بتاسیتوسترول می‌باشد. تکثیر این گیاه معمولاً از طریق بذر انجام می‌گیرد.

توت (Morus alba)

شاه‌توت یکی از انواع این درخت است. توت سیاه با وجود اینکه کاملاً شبیه شاه‌توت است، بر خلاف آن میوه اش شیرین و تا حدی لزج است. توت سفید در چین مرکزی و شرقی بصورت بومی وجود دارد. این درخت قرن‌ها پیش به اروپا برده شد، در آمریکا به‌عنوان منبع غذایی برای کرم ابریشم در اوایل دوران استقلال این کشور این درخت مورد استفاده قرار گرفت. البته نوعی از توت که به آن «توت قرمز» گفته می‌شود در آمریکا بصورت بومی وجود داشته که از ایالت ماساچوست تا ایالت کانزاس دیده می‌شود.

توت سیاه نیز که در آسیای غربی وجود داشته قبل از دوران رومی‌ها به اروپا برده شده است.

یک درخت قدیمی و یا تاریخی در اکثر کشورهای جهان که معمولاً در هر کشوری دارای قدمت بیش از دویست، سیصد سال است. دارای پوست زرد نارنجی بوده که از مشخصه‌های جالب آن در زمستان است (بیشتر در مورد درختان نهال و جوان). درختی است مقاوم و کم نیاز که در اکثر مناطق و آب و هوا رشد می‌نماید و حتی می‌تواند به ارتفاع ۲۵ متر نیز برسد. بعضی از درختان توت فقط گل‌های نر تولید نموده و بنابراین میوه نمی‌آورند. این نوع درختان به عنوان یک درخت زینتی سایه‌دار بسیار مناسب هستند.

توت سفید سرشار از املاح معدنی، تانن، مواد چربی و ویتامین‌های D و C می‌باشد. جوشانده پوست خشک شاخه‌های جوان و تازه درخت توت برای لینت مزاج مفید است.

شیرینی توت از جنس قند یعنی گلوکز و فراکتوز و نظایر آن نیست بلکه شیرینی توت از سوربیتول آن می‌باشد.

انجیر:

درخت انجیر که نام علمی آن فیکوس (Ficus) می‌باشد از خانواده (Moracee) موراسه‌است و دارای ۶۰۰ گونه می‌باشد که اغلب انواع آن وحشی یا زینتی هستند مانند درخت معروف به درخت کاتوچو (فیکوس الاستیکا) که هم زینتی است و هم صنعتی. فیکوس بنگالسیس و فیکوس رلیگیوزا انواع زینتی این گیاه می‌باشند که در تزئینات و به عنوان گیاه آپارتمانی مصرف زیاد دارند.

انواعی که در باغبانی از نظر مصرف میوه آن مورد استفاده قرار می‌گیرند عبارتند از فیکوس کاریکا، فیکوس پالماتا و فیکوس پودوکاریکا. فیکوس کاریکا همان انجیر معمولی است که به عنوان میوه مورد استفاده قرار می‌گیرد. ولی فیکوس پالماتا و فیکوس پودوکاریکا بیشتر برای تلقیح انواع انجیر خوراکی کاشته می‌شوند.

به همان اندازه که درخت انجیر به گرمای زیاد مقاوم است نسبت به سرما مخصوصاً در دوره جوانی حساس است و سرما یک عامل محدود کننده در کاشت این درخت می‌باشد. اثر گرما و رطوبت در میوه انجیر نسبت به نوع مصرف میوه متفاوت است. انجیرهایی که برای کنسرو و یا در شیرینی‌پزی مصرف می‌شود در هوای مرطوب محصول مرغوب‌تری می‌دهد تا در هوای گرم و خشک و برعکس میوه درختان انجیری که در هوای خشک و نسبتاً گرم کاشته شده‌اند برای تهیه انجیر خشک مرغوب‌تر است تا آن‌های در هوای مرطوب عمل آمده‌اند.

باران در موقع تلقیح بسیار مضر است و مقدار محصول را به مقدار قابل توجهی کم می‌کند. در نواحی مرطوب میوه درشت می‌شود و دم آن طویل می‌گردد ولی مقدار شیرینی میوه کم می‌شود در هوای خشک و گرم دم میوه کوتاه شده گاهی به کلی از بین می‌رود اما اندازه میوه کوچک و مقدار شیرینی آن زیاد است.

بر اساس تحقیقات انجام شده، برگ‌های درخت انجیر بدلیل داشتن خصوصیات مدر بودن، تسکین دهنده‌گی و دافع کرم روده مورد استفاده قرار گرفته و دم کرده برگ درخت انجیر مسکن بوده و برای معالجه سرفه تجویز شده‌است. میوه انجیر برای نرم کردن سینه و روده و دارای خاصیت ویژه‌ای می‌باشد. انجیر تازه منبع غنی بتاکاروتن و ویتامین ث است که در جلوگیری از ابتلا به سرطان کاربرد دارند. جوشانده انجیر در التهاب دستگاه تنفسی و غرغره کردن آن برای گلو درد و سرماخوردگی مفید بوده و عفونت‌های لته را نیز درمان می‌کند. خوردن انجیر تازه و خشک سبب لینت مزاج و یبوست مزمن را درمان می‌کند و در طب جدید شربتی برای رفع بیماریهای یبوست کودکان تهیه شده‌است.

بادام (Amygdalus) نوعی میوه است، که درخت آن بومی نواحی خاورمیانه و جنوب آسیا می‌باشد. در اصل بادام جزو مغزهای حقیقی به حساب نمی‌آید، بلکه از انواع شفت هاست که دارای یک پوسته بیرونی و یک پوشش درونی سخت است که دانه (مغز) در درون آن قرار می‌گیرد. ارتفاع درخت بادام ۴ تا ۱۰ متر است و قطر آن نیز می‌تواند به بیش از ۳۰ سانتیمتر برسد. بزرگترین کشورهای تولید کننده بادام در دنیا ایالات متحده آمریکا و اسپانیا هستند. ایران با تولید ۶٪ در رتبه پنجم تولیدکنندگان این میوه قرار دارد. ۴۹٪ دانه بادام را روغن تشکیل می‌دهد که ۶۲٪ آن اویٹیک اسید غیر اشباع، ۲۴٪ لینولئیک اسید غیر اشباع، و ۶٪ آن پالمیتیک اسید اشباع است. مقدار انرژی موجود در هر ۱۰۰ گرم مغز بادام، ۵۷۶ کیلوکالری است. کاشتن درخت بادام در باغچه خانه راحت است. می‌توانید آن را در فصل زمستان بکارید تا بهار جوانه بزند. مراقب باشید که گیاهتان باید نور خورشید ببیند و در فصل تابستان هفته‌ای یک بار آبیاری شود بهترین نوع این محصول در شهرستان تسوج از آذربایجان شرقی یافت می‌شود.

منطقه تولید عمده بادام، کالیفرنیا در آمریکا است، بین فوریه و مارس، شکوفه‌هایی که شباهت زیادی به شکوفهٔ گیلاس دارند، شکوفا خواهند شد. نوع آب و هوا در این زمان، میزان تولید بادام در آن سال را به شدت تحت تاثیر قرار خواهد داد. از وضعیت گل اطلاعات بسیار مهمی در مورد برداشت محصول در آن سال به دست خواهد آمد. بنابراین، هر مرحله از وضعیت گل نام بخصوصی دارد:

تراشه سبز، به جوانه‌های سبز بادام گفته می‌شود. این مرحله قبل از بوجود آمدن جوانهٔ صورتی است.

جوانه صورتی، جوانه به رنگ صورتی دیده می‌شود.

پاپ کورن، جوانه مانند پاپ کورن متورم شده ولی هنوز باز نشده‌است.

شکوفه، شکوفایی کامل

پتال فول، ریزش گلبرگ

ژاکت، گلبرگ‌ها ریخته است و تنها کاسه گل باقی مانده‌است.

خارج از ژاکت، کاسه گل جای خود را به میوه داده‌است.

